

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ

ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

Αριθμός Γνωμοδότησης 137/2020
ΤΟ ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ

(Τμήμα Ε')

Συνεδρίαση της 16^{ης} Σεπτεμβρίου 2020

Σύνθεση:

Πρόεδρος: Νίκη Μαριόλη, Αντιπρόεδρος Ν.Σ.Κ.

Μέλη: Κωνσταντίνος Γεωργάκης, Νικόλαος Δασκαλαντωνάκης, Δημήτριος Μακαρονίδης, Αθηνά Αλεφάντη, Αγγελική Καστανά, Ιωάννης Χατζηνέκουρας και Ιωάννα Λεμπέση, Νομικοί Σύμβουλοι του Κράτους.

Εισηγήτρια: Χριστίνα Γιωτοπούλου, Πάρεδρος Ν.Σ.Κ. (γνώμη χωρίς ψήφο).

Αριθμός ερωτήματος: Το με αριθμό πρωτοκόλλου 29267/14.5.2020 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών /Γενική Δ/ση Αποκέντρωσης και Τοπικής Αυτοδιοίκησης /Δ/ση Οργάνωσης και Λειτουργίας ΤΑ/Τμήμα Οργάνωσης Τ.Α Β' Βαθμού.

Περίληψη Ερωτήματος: Ερωτάται(κατ' ορθή ερμηνεία του ερωτήματος), εάν η σύναψη σύμβασης μεταξύ κεφαλαιουχικής εταιρείας, της οποίας ο κύριος μέτοχος και διευθύνων σύμβουλος έχει επιλεγεί στο αξίωμα του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης, και της Περιφέρειας εντός της οποίας ο ανωτέρω έχει εκλεγεί, δημιουργεί ασυμβίβαστο του αξιώματος αυτού με τη συγκεκριμένη ιδιότητα.

Στο πιο πάνω ερώτημα, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε') γνωμοδότησε ως εξής:

Ιστορικό

1. Από το έγγραφο του ερωτήματος και από τα έγγραφα που επισυνάπτονται σε αυτό προκύπτουν τα εξής:

Με την απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Δυτικής Ελλάδας με αριθμό 167/26.11.2019, ο Γ.Τ. επελέγη Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας. Με τη με ημερομηνία 26.3.2020 επιστολή ηλεκτρονικού ταχυδρομείου προς την ερωτώσα υπηρεσία, ο επιλεγείς Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης ενημέρωσε την υπηρεσία ότι είναι «κύριος μέτοχος» της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης με την επωνυμία «Γ.Τ ΕΠΕ», κεντρικής πράκτορας της κοινοπραξίας «S.F - B.S.F.», αντικείμενο δραστηριότητας της οποίας, μεταξύ άλλων, είναι οι τουριστικές υπηρεσίες διαμονής – μετακίνησης, καθώς και η διοργάνωση συνεδρίων, εκθέσεων, εκδηλώσεων, και η οποία συμμετέχει σε διαγωνισμούς και διακηρύξεις φορέων του Δημοσίου, ΝΠΔΔ, ΟΤΑ κλπ. Με την ίδια, ανωτέρω, επιστολή ζητείται η απάντηση της υπηρεσίας στο ερώτημα εάν υφίσταται οποιοδήποτε κώλυμα ή ασυμβίβαστο, όσον αφορά στη συμμετοχή της εταιρείας «Γ.Τ ΕΠΕ» σε διαγωνισμούς φορέων του Δημοσίου, Ν.Π.Δ.Δ, ΟΤΑ, οι περισσότεροι από τους οποίους διενεργούνται, με κλειστές προσφορές, μέσω του Εθνικού Συστήματος Ηλεκτρονικών Δημοσίων Συμβάσεων. (ΕΣΗΔΗΣ).

1. Σε απάντηση της επιστολής αυτής, η υπηρεσία εξέθεσε ότι ως προς το αξίωμα του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης ισχύει το κώλυμα της παρ. 1 του άρθρου 179 του ν. 3852/2010, σύμφωνα με το οποίο ως Περιφερειακός Συμπαραστάτης δεν μπορεί να επιλεγεί αιρετός Δήμου ή Περιφέρειας ή βουλευτής, περαιτέρω, δε εξέθεσε ότι ως κωλύματα νοούνται ιδιότητες, οι οποίες εάν συντρέχουν στο πρόσωπο κάποιου παρεμποδίζουν την ανάδειξή του στο συγκεκριμένο αξίωμα, καθώς και ότι ως ασυμβίβαστα νοούνται ιδιότητες ή έργα τα οποία δεν επιτρέπεται να συντρέχουν παράλληλα με την ιδιότητα του εν λόγω αξιώματος, προκειμένου να διασφαλίζεται η αμερόληπτη άσκηση των καθηκόντων του και η διαφάνεια στο δημόσιο βίο.

2. Ο Γ.Τ. επανήλθε με τη με ημερομηνία 30.4.2020 ηλεκτρονική επιστολή του, διευκρινίζοντας προς την ερωτώσα υπηρεσία ότι ο προβληματισμός του

αφορά αποκλειστικά την ύπαρξη ή όχι ασυμβίβαστου ανάμεσα στη θεσμική ιδιότητά του ως Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης και την επαγγελματική του ιδιότητα ως διευθύνοντος συμβούλου της «Γ.Τ. ΕΠΕ», όσον αφορά τη συμμετοχή της εταιρείας σε διαγωνισμούς, και επισημαίνοντας, παράλληλα, ότι αναφέρεται σε διαγωνισμούς και προκηρύξεις με κλειστές προσφορές, υπό καθεστώς πλήρους διαφάνειας. Κατόπιν των ανωτέρω, η ερωτώσα υπηρεσία, με το προαναφερόμενο, με αριθμό πρωτοκόλλου 29267/14.5.2020 έγγραφό της, υπέβαλε το σε αυτό διατυπωθέν ερώτημα, εκφράζοντας την άποψη ότι, προς ενίσχυση των εγγυήσεων αμεροληψίας και εξασφάλιση της προσωπικής και λειτουργικής ανεξαρτησίας του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης, θεμιτό θα ήταν να μην συνδέεται αυτός με σύμβαση προμήθειας, εκτέλεσης έργου ή παροχής υπηρεσιών με την Περιφέρεια όπου υπηρετεί.

Νομοθετικό πλαίσιο

2. Στις διατάξεις των άρθρων 5 και 102 του Συντάγματος ορίζονται, μεταξύ άλλων, τα ακόλουθα:

Άρθρο 5 «1. Καθένας έχει δικαίωμα να αναπτύσσει ελεύθερα την προσωπικότητά του και να συμμετέχει στην κοινωνική, οικονομική και πολιτική ζωή της Χώρας, εφόσον δεν προσβάλλει τα δικαιώματα των άλλων και δεν παραβιάζει το Σύνταγμα ή τα χρηστά ήθη.»

Άρθρο 102 «.....2. Οι οργανισμοί τοπικής αυτοδιοίκησης έχουν διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Οι αρχές τους εκλέγονται με καθολική και μυστική ψηφοφορία, όπως νόμος ορίζει.»

3. Στις διατάξεις των άρθρων 14, 77, 117, 172, 179 και 180 του ν. 3852/2010 «Νέα Αρχιτεκτονική της Αυτοδιοίκησης και της Αποκεντρωμένης Διοίκησης – Πρόγραμμα Καλλικράτης» (Α'87), όπως ισχύουν, ορίζονται τα εξής:

Άρθρο 14 « 1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι δήμαρχοι, δημοτικοί σύμβουλοι, σύμβουλοι κοινότητας με μόνιμο πληθυσμό άνω των τριακοσίων (300) κατοίκων ή πρόεδροι κοινότητας με μόνιμο πληθυσμό έως τριακοσίων (300) κατοίκων:

α) .....

β) .....

- γ) .....
- δ) .....
- ε) .....

στ) Όποιοι συνδέονται με τον οικείο δήμο, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτός συμμετέχει, με σύμβαση προμήθειας, εκτέλεσης έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης έργου ή υπηρεσίας με αντικείμενο αξίας πάνω από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ ετησίως. Δεν αποτελεί κώλυμα ή ασυμβίβαστο η ιδιότητα του μέλους της διοίκησης ή του υπαλλήλου δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, που συνδέονται με τον οικείο δήμο, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτός συμμετέχει, με σύμβαση που είναι σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους. Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο η σύναψη σύμβασης αγοράς, εκποίησης ή εκμίσθωσης δημοτικών ακινήτων, εφόσον η σχετική σύμβαση έχει συναφθεί ύστερα από πλειοδοτική δημοπρασία.

ζ) Γενικοί διευθυντές, διευθύνοντες σύμβουλοι, πρόεδροι και μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές, μέτοχοι και εταίροι κεφαλαιουχικών εταιρειών, που έχουν συμβληθεί με τον οικείο δήμο, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτός συμμετέχει, εφόσον το ποσοστό συμμετοχής τους στις εταιρείες υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας, καθώς και εταίροι προσωπικών εταιρειών και κοινοπρακτούντα πρόσωπα, που έχουν συμβληθεί με τον οικείο δήμο, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτός συμμετέχει, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περίπτωσης στ'. Αν ο οικείος δήμος συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην επιχείρηση με την οποία συμβάλλεται ο ίδιος, τα νομικά του πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία μετέχει, δεν υπάρχει ασυμβίβαστο για τους αιρετούς του δήμου που μετέχουν στη διοίκηση της επιχείρησης αυτής .....

4.....Το κατά τόπο αρμόδιο Διοικητικό Πρωτοδικείο με απόφασή του διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβίβαστου και την έκπτωση από το αξίωμα, εφόσον υποβληθεί σχετική ένσταση από τα αναφερόμενα στο άρθρο 45 πρόσωπα. ....»

Άρθρο 77 «1. «Στους δήμους άνω των είκοσι χιλιάδων (20.000) κατοίκων, καθώς και στους νησιωτικούς δήμους, με απόφαση του δημοτικού συμβουλίου, επιλέγεται, κατόπιν προκηρύξεως που δημοσιεύεται στην

ιστοσελίδα του δήμου, πρόσωπο εγνωσμένου κύρους και εμπειρίας, ως συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης.....Ως Συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης δεν μπορεί να επιλεγεί αιρετός δήμου, περιφέρειας ή βουλευτής. Ως προς το αξίωμα του συμπαραστάτη του δημότη ισχύουν τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα που προβλέπονται στο άρθρο 14 του παρόντος. Η θητεία του συμπαραστάτη ακολουθεί τη θητεία των δημοτικών αρχών.

2.....

3. Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών του δήμου, των νομικών του προσώπων και των επιχειρήσεών του και ασκεί διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες του δήμου, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών του δήμου, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. 28/2015 (Α' 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες του δήμου για την αποτροπή επανάληψής τους.

4.....

5. Ο Συμπαραστάτης του δημότη και της επιχείρησης συντάσσει ετήσια έκθεση. Η ετήσια έκθεση παρουσιάζεται από τον ίδιο και συζητείται στην ειδική δημόσια συνεδρίαση του δημοτικού συμβουλίου για τον απολογισμό της δημοτικής αρχής κατά τις διατάξεις του άρθρου 217 του Κ.Δ.Κ., εντός τριάντα (30) ημερών από την υποβολή της. Ο συμπαραστάτης μπορεί επίσης να προβαίνει στη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της δημοτικής διοίκησης και των σχέσεων της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης του, όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει. Στην τελευταία αυτή περίπτωση, οι ειδικές προτάσεις του συμπαραστάτη υποβάλλονται στον δήμαρχο και κοινοποιούνται στο δημοτικό συμβούλιο και στον γενικό γραμματέα του δήμου. Τόσο η ετήσια έκθεση όσο

και οι ειδικές προτάσεις του συμπαραστάτη αναρτώνται υποχρεωτικά στην ιστοσελίδα του δήμου με φροντίδα των δημοτικών υπηρεσιών.

6.....Ως προς την καταστατική θέση και τις ευθύνες του συμπαραστάτη και της επιχείρησης ισχύουν οι σχετικές διατάξεις για τους δημοτικούς συμβούλους.

Άρθρο 117 «1. Δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι περιφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι:

α).....,

β).....,

γ).....,

δ).....,

ε).....,

στ) Όποιοι συνδέονται με την οικεία περιφέρεια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, με σύμβαση προμήθειας, εκτέλεσης έργου, παροχής υπηρεσιών, παραχώρησης δικαιώματος εκμετάλλευσης έργου ή υπηρεσίας με αντικείμενο αξίας πάνω από πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ ετησίως. Δεν αποτελεί κώλυμα ή ασυμβίβαστο η ιδιότητα του μέλους της διοίκησης ή του υπαλλήλου δημοσίων επιχειρήσεων και οργανισμών κοινής ωφέλειας, που συνδέονται με την οικεία περιφέρεια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, με σύμβαση που είναι σχετική με το αντικείμενο της δραστηριότητάς τους. Δεν αποτελεί ασυμβίβαστο η σύναψη σύμβασης αγοράς, εκποίησης ή εκμίσθωσης ακινήτων της περιφέρειας, εφόσον η σχετική σύμβαση έχει συναφθεί ύστερα από πλειοδοτική δημοπρασία.

ζ) Γενικοί διευθυντές, διευθύνοντες σύμβουλοι, πρόεδροι και μέλη διοικητικών συμβουλίων, διαχειριστές, μέτοχοι και εταίροι κεφαλαιουχικών εταιρειών, που έχουν συμβληθεί με την οικεία περιφέρεια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, εφόσον το ποσοστό συμμετοχής τους στις εταιρείες υπερβαίνει το πέντε τοις εκατό (5%) του συνολικού κεφαλαίου της εταιρείας, καθώς και εταίροι προσωπικών εταιρειών και κοινοπρακτούντα πρόσωπα, που έχουν συμβληθεί με την οικεία περιφέρεια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει, εφόσον συντρέχουν οι προϋποθέσεις της περίπτωσης στ'. Αν η οικεία περιφέρεια συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην επιχείρηση με την οποία συμβάλλεται η ίδια, τα νομικά της πρόσωπα ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία μετέχει, δεν

υπάρχει ασυμβίβαστο για τους αιρετούς της περιφέρειας που μετέχουν στη διοίκηση της επιχείρησης αυτής.

2. Επιπλέον των οριζόμενων στην προηγούμενη παράγραφο, δεν μπορούν να εκλεγούν ή να είναι περιφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι:

3.....

4. Περιφερειάρχες ή περιφερειακοί σύμβουλοι που αποδέχονται οποιοδήποτε από τα καθήκοντα ή τα έργα που συνιστούν ασυμβίβαστο ή .....εκπίπτουν από το αξίωμά τους. Το κατά τόπον αρμόδιο Διοικητικό Εφετείο με απόφασή του διαπιστώνει την ύπαρξη του ασυμβιβάστου και την έκπτωση από το αξίωμα, εφόσον υποβληθεί σχετική ένσταση από τα αναφερόμενα στο άρθρο 147, πρόσωπα.....».

Άρθρο 172 «Ο περιφερειακός σύμβουλος δεν μπορεί να μετάσχει στη συζήτηση ενός θέματος ή στην κατάρτιση και λήψη απόφασης του συμβουλίου ή να συμμετέχει σε γνωμοδοτικά συλλογικά όργανα τα οποία γνωμοδοτούν για θέμα που θα εισαχθεί στο συμβούλιο, εφόσον ο ίδιος ή συγγενής του, έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας, έχει υλικό ή ηθικό συμφέρον. Απόφαση που λαμβάνεται κατά παράβαση της διάταξης αυτής είναι άκυρη. Σε σύμβουλο που έλαβε μέρος στη συνεδρίαση μπορεί να επιβληθεί, σύμφωνα με τη διαδικασία του άρθρου 234 του παρόντος, η πειθαρχική ποινή της αργίας ή η πειθαρχική ποινή της έκπτωσης με απόφαση του Ελεγκτή Νομιμότητας.»

Άρθρο 179 «1. Με απόφαση του περιφερειακού συμβουλίου, η οποία λαμβάνεται με μυστική ψηφοφορία και με πλειοψηφία των τριών πέμπτων (3/5) των παρόντων μελών του, επιλέγεται πολίτης που αποτελεί προσωπικότητα εγνωσμένου κύρους ως περιφερειακός συμπαραστάτης του πολίτη και της επιχείρησης.....Ως περιφερειακός συμπαραστάτης δεν μπορεί να επιλεγεί αιρετός δήμου ή περιφέρειας ή βουλευτής. Η θητεία του περιφερειακού συμπαραστάτη ακολουθεί τη θητεία των περιφερειακών αρχών. Ως προς την καταστατική θέση του περιφερειακού συμπαραστάτη εφαρμόζονται αναλόγως τα ισχύοντα για τον πρόεδρο του περιφερειακού συμβουλίου.

2. Ο συμπαραστάτης δέχεται ενυπόγραφες καταγγελίες άμεσα θιγόμενων φυσικών ή νομικών προσώπων για κακοδιοίκηση των υπηρεσιών της περιφέρειας, των νομικών της προσώπων και των επιχειρήσεών της και ασκεί

διαμεσολάβηση προκειμένου να επιλυθούν τα σχετικά προβλήματα, ενώ είναι υποχρεωμένος να απαντά εγγράφως ή ηλεκτρονικά εντός τριάντα (30) ημερών στους ενδιαφερομένους ως προς τις ενέργειες στις οποίες ο ίδιος προέβη μετά τη λήψη της καταγγελίας τους. Ο συμπαραστάτης υποστηρίζεται διοικητικά από τις υπηρεσίες της περιφέρειας, οι οποίες είναι υποχρεωμένες να παρέχουν κάθε δυνατή συνδρομή. Κατά την εξέταση καταγγελιών, ο συμπαραστάτης μπορεί να αιτηθεί και να λάβει στοιχεία από το αρχείο των υπηρεσιών της περιφέρειας, υπό την επιφύλαξη των διατάξεων του π.δ. 28/2015 (Α` 34) για την πρόσβαση σε δημόσια έγγραφα και στοιχεία. Εφόσον, ύστερα από εξέταση καταγγελίας, προκύψουν φαινόμενα κακοδιοίκησης, ο συμπαραστάτης δύναται να υποβάλλει συστάσεις προς τις υπηρεσίες της περιφέρειας για την αποτροπή επανάληψής τους.

3. ....»

4. Ο περιφερειακός συμπαραστάτης συντάσσει ετήσια έκθεση. Η ετήσια έκθεση παρουσιάζεται από τον ίδιο και συζητείται στην ειδική δημόσια συνεδρίαση του περιφερειακού συμβουλίου για τον απολογισμό πεπραγμένων της περιφερειακής αρχής κατά τις διατάξεις του άρθρου 185 του παρόντος. Ο περιφερειακός συμπαραστάτης μπορεί επίσης να προβαίνει στη διατύπωση προτάσεων βελτίωσης της περιφερειακής Διοίκησης και των σχέσεων της με το κοινό, τόσο στο πλαίσιο της ετήσιας έκθεσης του όσο και επ' ευκαιρία σημαντικών προβλημάτων κακοδιοίκησης που ο ίδιος εντοπίζει. Στην τελευταία αυτή περίπτωση οι ειδικές προτάσεις του περιφερειακού συμπαραστάτη υποβάλλονται στον περιφερειάρχη και κοινοποιούνται στο περιφερειακό συμβούλιο και στον εκτελεστικό γραμματέα της περιφέρειας. Τόσο η ετήσια έκθεση όσο και οι ειδικές προτάσεις του περιφερειακού συμπαραστάτη αναρτώνται στην ιστοσελίδα της περιφέρειας με φροντίδα των περιφερειακών υπηρεσιών.

5. ....»

Άρθρο 180: «Οι περιφερειάρχες και οι περιφερειακοί σύμβουλοι:

- α) Διαθέτουν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους, ως εκπρόσωποι του λαού της περιφέρειάς τους, που εκλέγονται με άμεση ψηφοφορία, το δικαίωμα της κατά συνείδηση γνώμης και ψήφου.
- β) Έχουν το δικαίωμα και την υποχρέωση να εκτελούν την αποστολή τους, έχοντας στη διάθεσή τους τον ανάλογο χρόνο, τις υπηρεσίες και τα μέσα

υποστήριξης, καθώς και τους ανάλογους οικονομικούς πόρους, ώστε να διασφαλίζεται η απρόσκοπτη εκπλήρωση της λαϊκής εντολής.

γ) Μεριμνούν κατά την άσκηση των καθηκόντων τους για την τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της διαφάνειας, της αποδοτικότητας και της χρηστής διοίκησης στους οργανισμούς όπου υπηρετούν, ενώ απέχουν υποχρεωτικά από τη συζήτηση και τη λήψη αποφάσεων, που σχετίζονται άμεσα με τα ιδιωτικά τους συμφέροντα ή με τα συμφέροντα συγγενών τους έως το δεύτερο βαθμό εξ αίματος ή εξ αγχιστείας».

Σημειώνεται ότι με την παράγραφο 2 του άρθρου 174 του ν.4555/2018 «Μεταρρύθμιση του θεσμικού πλαισίου της Τοπικής Αυτοδιοίκησης...»(Α'133) καταργήθηκαν τα άρθρα 77 και 179 του ν.3852/2010 και επανήλθαν σε ισχύ με την παράγραφο 1 του άρθρου 7 του ν.4623/2019 «Ρυθμίσεις του Υπουργείου Εσωτερικών...»(Α'134).

4. Στα άρθρα 1, 4, 17 και 27 του ν. 3190/1955 «Περί εταιρειών περιορισμένης ευθύνης» (Α'91), όπως ισχύουν, ορίζονται μεταξύ άλλων, τα εξής:

Άρθρο 1 «1. Επί της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης δια τας εταιρικές υποχρεώσεις ευθύνεται μόνον η εταιρεία δια της περιουσίας αυτής.....»

Άρθρο 4 «1. Το κεφάλαιο της εταιρείας περιορισμένης ευθύνης καθορίζεται από τους εταίρους χωρίς περιορισμό.....»

2. Κάθε εταίρος μετέχει στην εταιρεία μόνον με μια μερίδα συμμετοχής και με περισσότερα εταιρικά μερίδια, τα οποία αποτελούν την μερίδα συμμετοχής του, αν η εισφορά του είναι πολλαπλάσια του ελάχιστου ποσού της μερίδας συμμετοχής σύμφωνα με το καταστατικό.»

Άρθρο 17 «1. Δια του καταστατικού ή δι'αποφάσεως της συνελεύσεως των εταίρων, η διαχείρισις των εταιρικών υποθέσεων και η εκπροσώπισις της εταιρείας δύναται να ανατεθή εις ένα ή πλείονας εταίρους ή μη εταίρους επί ωρισμένον χρόνον ή μη.»

Άρθρο 27«1.Το εταιρικόν μερίδιον ή τα τυχόν πλείονα εταιρικά μερίδια εκάστου εταίρου αποτελούσι την μερίδα συμμετοχής αυτού.»

Ερμηνεία και εφαρμογή των διατάξεων

Από τις προαναφερόμενες διατάξεις, ερμηνευόμενες αυτοτελώς, αλλά και σε συνδυασμό μεταξύ τους, ενόψει και του όλου νομικού πλαισίου εντός του οποίου εντάσσονται και την υπαγωγή σε αυτές των πραγματικών

περιστατικών που τέθηκαν υπόψη του Τμήματος από την ερωτώσα υπηρεσία, συνάγονται τα ακόλουθα:

5. Με το άρθρο 117 του ν. 3852/2010 θεσπίστηκαν τα κωλύματα εκλογιμότητας και τα ασυμβίβαστα (ως ασυμβιβάστων, δε, νοουμένων των κωλυμάτων, τα οποία εξακολουθούν να υφίστανται και μετά την εκλογή και την ανακήρυξη των περιφερειακών αρχών, ή προέκυψαν το πρώτον μετά από αυτή, ΣτΕ 3427/2017, 3083/2007) των αιρετών οργάνων της Περιφέρειας (περιφερειάρχων ή περιφερειακών συμβούλων). Τα ανωτέρω θεσπιζόμενα κωλύματα (και ασυμβίβαστα) ταυτίζονται με τα προβλεπόμενα στο άρθρο 14 του ίδιου νόμου κωλύματα εκλογιμότητας και τα ασυμβίβαστα των στο άρθρο αυτό αναφερομένων αιρετών οργάνων (δημάρχου, δημοτικού συμβούλου, κλπ), όπως προκύπτει από την αντιπαραβολή των νομοθετικών διατάξεων αυτών. Τούτο, δε, ενόψει του κοινού, δημοσίου συμφέροντος, σκοπού τον οποίο η θέσπισή τους υπηρετεί, ήτοι αφενός την προστασία του συμφέροντος των ΟΤΑ από τον ψυχολογικό επηρεασμό που είναι δυνατόν να ασκήσουν στο εκλογικό σώμα πρόσωπα που κατέχουν τις θέσεις (ευθύνες) που αναφέρονται στις ανωτέρω διατάξεις αλλά και άσκησης εξουσίας, αφετέρου, δε, την αποτροπή της προπαρασκευής με τον τρόπο αυτό της σταδιοδρομίας των προσώπων αυτών ως δημοτικών/περιφερειακών αρχόντων, και την, ως εκ τούτου, διασφάλιση της συμμετοχής στις εκλογές (για την ανάδειξη των δημοτικών και περιφερειακών αρχών, αντίστοιχα) προσώπων που παρέχουν εγγυήσεις για την αμερόληπτη άσκηση των καθηκόντων τους (βλ. αιτιολογική έκθεση του νόμου στα άρθρα 14 και 117, ΣτΕ 3226/2015, 117/2004, 3083/2007, γνωμοδοτήσεις ΝΣΚ 116/2014, 421/2010). Υπό το πρίσμα του σκοπού αυτού, η θέσπιση των συγκεκριμένων κωλυμάτων και ασυμβιβάστων συνιστά θεμιτό περιορισμό του δικαιώματος του εκλέγεσθαι στις περιφερειακές εκλογές, καθώς και της αρχής της λαϊκής κυριαρχίας σε τοπικό επίπεδο, τα οποία κατοχυρώνονται στις διατάξεις των άρθρων 5 παρ. 1 και 102 παρ. 2 του Συντάγματος (ΣτΕ 3226/2015).

6. Τα κωλύματα εκλογιμότητας και τα ασυμβίβαστα των άρθρων 14 και 117 του ν.3852/2010, όπως ισχύουν, αναφέρονται απόλυτα, ρητά και περιοριστικά, συνιστούν, δε, μορφή εξαιρετικού δικαίου, εφόσον αποτελούν, θεμιτό έστω, σύμφωνα με τα προαναφερόμενα, περιορισμό του παθητικού εκλογικού δικαιώματος. Συνεπώς, δεν καταλείπεται ευχέρεια για ανάλογη εφαρμογή ή διασταλτική ερμηνεία αυτών (βλ. έκθεση επί του νομοσχεδίου, επί

των άρθρων 14 και 117 του Τμήματος Νομοτεχνικής Επεξεργασίας Σχεδίων και Προτάσεων Νόμου της Βουλής, όπου παραπομπή σε Ράϊκο, Δικονομικό Εκλογικό Δίκαιο, 1982, ΣτΕ 349/2020, 3270, 3271/2014, Γνωμοδότηση ΝΣΚ 116/2014, 421/2010).

7. Περαιτέρω, τα κωλύματα ή ασυμβίβαστα, τα οποία προβλέπονται από τις περιπτώσεις στ) και ζ) της παραγράφου 1 του άρθρου 117 του ν. 3852/2010 (ταυτόσημη είναι και η διατύπωση των περιπτώσεων στ) και ζ) της ταυτάριθμης παραγράφου του άρθρου 14 του ίδιου νόμου), αναφέρονται στην ύπαρξη συμβατικού δεσμού μόνο με την Περιφέρεια στην οποία ο υποψήφιος ενδιαφέρεται να εκλεγεί (ή έχει εκλεγεί) περιφερειάρχης ή αντιπεριφερειάρχης, ή περιφερειακός σύμβουλος, όπως τούτο σαφώς συνάγεται από τη χρήση του όρου *οικεία Περιφέρεια* στις σχετικές διατάξεις, σε συνδυασμό με το στενά ερμηνευτέο αυτών. Συνεπώς, τα συγκεκριμένα κωλύματα ή ασυμβίβαστα συνιστούν επέμβαση στην προστατευόμενη από το άρθρο 5 παρ. 1 του Συντάγματος οικονομική ελευθερία του υποψηφίου, η οποία δεν είναι προδήλως απρόσφορη, ούτε υπερβαίνει προδήλως το αναγκαίο μέτρο για την επίτευξη των ανωτέρω, δημοσίου συμφέροντος, σκοπών (ΣτΕ 3226/2015).

8. Με το άρθρο 179 του ν. 3852/2010 θεσμοθετήθηκε ο Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης σε επίπεδο Περιφέρειας. Οι λόγοι θεσμοθέτησης και η αποστολή του οργάνου αυτού ταυτίζονται με τους λόγους θεσμοθέτησης και την αποστολή του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης, δηλαδή του ίδιου οργάνου σε επίπεδο Δήμου, η οποία είναι η έγκαιρη καταπολέμηση της κακοδιοίκησης, η διασφάλιση της αμεροληψίας των περιφερειακών (και αντίστοιχα των δημοτικών) αρχών, η βελτίωση της εξυπηρέτησης των πολιτών και των επιχειρήσεων, καθώς και η αποτροπή πρόσθετων διαδικασιών, προσφυγής στους ελεγκτικούς μηχανισμούς και στη δικαιοσύνη, καθόσον πολλά προβλήματα κακοδιοίκησης σκοπεύεται να επιλύονται στο πλαίσιο του ίδιου ΟΤΑ. Το γεγονός, δε, ότι η Περιφέρεια είναι διοικητική μονάδα ευρύτερη από τον Δήμο, με ευρύτερες, από αυτόν, αδειοδοτικές, ελεγκτικές και αναπτυξιακές αρμοδιότητες, οδήγησε όχι μόνο στην ανάγκη θεσμοθέτησης ενός τέτοιου οργάνου, και σε επίπεδο Περιφέρειας, αλλά και στην ανάγκη να εξοπλιστεί αυτό με το κύρος και την ανεξαρτησία που αρμόζουν στον παραπάνω ρόλο του (βλ. αιτιολογική έκθεση ν. 3852/2010, στα άρθρα 77 και 179). Συνεπώς, υπό το πρίσμα της αποστολής την οποία υπηρετεί, ο Συμπαραστάτης (τόσο σε επίπεδο Δήμου,

όσο και σε επίπεδο Περιφέρειας) αποτελεί όργανο επί θητεία, με μοναδική αρμοδιότητα τη διαμεσολάβηση μεταξύ των θιγόμενων τρίτων πολιτών και επιχειρήσεων αφενός και του δήμου ή της περιφέρειας αφετέρου (βλ. έκθεση επί του νομοσχεδίου του Τμήματος Νομοτεχνικής Επεξεργασίας Σχεδίων και Προτάσεων Νόμου της Βουλής, επί των άρθρων 77 και 179).

9. Αναφορικά με τα κωλύματα εκλογιμότητας και τα ασυμβίβαστα με το αξίωμα του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης, η διάταξη του εδαφίου 4 της παραγράφου 1 του άρθρου 77 του ν.3852/2010, παραπέμπει ευθέως στα αναφερόμενα στο άρθρο 14 κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα, τα οποία ισχύουν για τα αιρετά όργανα των δήμων, έτσι ώστε τα προβλεπόμενα κωλύματα (και ασυμβίβαστα) τα οποία ισχύουν για την εκλογή των δημοτικών αρχών να ισχύουν, κατ' ανάλογη εφαρμογή, και για το αξίωμα του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης.

Η αντίστοιχη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 179 ν. 3852/2010, με το οποίο θεσμοθετήθηκε ο Συμπαραστάτης του Πολίτη και της επιχείρησης, δεν παραπέμπει, αναφορικά με τα κωλύματα και ασυμβίβαστα με το αξίωμα αυτό στην όμοιου περιεχομένου με την διάταξη του άρθρου 14, διάταξη του άρθρου 117, με την οποία απαριθμούνται τα κωλύματα εκλογιμότητας και τα ασυμβίβαστα αναφορικά με τα αιρετά όργανα της Περιφέρειας, ούτε περιέχει κάποια ρητή σχετική πρόβλεψη.

Ωστόσο, η ταυτότητα της αποστολής και του σκοπού που υπηρετούν, κατά τα ανωτέρω, οι θεσμοί του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης και του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης, όπως αυτά συνάγονται, με σαφήνεια, από την αιτιολογική έκθεση του νόμου στα σχετικά άρθρα (βλ. σκέψη 9), καθώς και το γεγονός ότι, για τον λόγο αυτό, τα επιλεγέντα στα αντίστοιχα αξιώματα πρόσωπα είναι αναγκαίο να περιβάλλονται από τις ίδιες εγγυήσεις λειτουργικής και προσωπικής ανεξαρτησίας, και αμερόληπτης άσκησης των καθηκόντων τους, σε συνδυασμό με την ταυτότητα των κωλυμάτων (ασυμβιβάστων) τα οποία ισχύουν για τις δημοτικές και τις περιφερειακές αρχές, αποκλείει τη χρήση του επιχειρήματος από τη σιωπή του νόμου. Συνεπώς, η σιωπή του νομοθέτη για το συγκεκριμένο θέμα δεν μπορεί να σημαίνει ότι δεν ήθελε υπαγωγή του θέματος αυτού σε ρύθμιση.

10. Προκύπτει, συνεπώς, ότι ο νομοθέτης, αθέλητα, δεν προέβλεψε την επέκταση των κωλυμάτων εκλογιμότητας του άρθρου 117 ν. 3852/2010 και

στο αξίωμα του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης. Άλλωστε, δεν είναι ανεκτό από το δίκαιο να υπάρχουν περιορισμοί εκλογιμότητας για την ανάδειξη των περιφερειακών αρχών, ενώ να μην υπάρχουν οι αντίστοιχοι περιορισμοί για το όργανο, το οποίο τις ελέγχει, και το οποίο έχει ως βασική αποστολή τη διασφάλιση της αμεροληψίας αυτών. Ως προς, δε, την καταστατική θέση του Περιφερειακού Συμπαραστάτη, η διάταξη του άρθρου 179 του ν. 3852/2010 παραπέμπει ρητά στη ρυθμιζόμενη στο άρθρο 180 του ίδιου νόμου, καταστατική θέση των αιρετών οργάνων της Περιφέρειας. Ως εκ τούτου, δεν είναι δυνατό η τήρηση των αρχών της νομιμότητας, της διαφάνειας και της χρηστής διοίκησης, την οποία επιβάλλει η καταστατική θέση τόσο των αιρετών περιφερειακών αρχών, όσο και του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης, στη μεν περίπτωση των περιφερειακών αρχών να διασφαλίζεται με τη θέσπιση των κωλυμάτων (και ασυμβιβάστων) εκλογιμότητας, στη δε περίπτωση του Περιφερειακού Συμπαραστάτη, να είναι ανεξάρτητη, κατ'επιλογή του νομοθέτη, από τη θέσπιση των αντίστοιχων κωλυμάτων.

11. Περαιτέρω, και ανεξάρτητα από τα ανωτέρω, σύμφωνα με τη γενική αρχή της αμεροληψίας των διοικητικών οργάνων, εν γένει, αυτά πρέπει να παρέχουν εγγυήσεις αμερόληπτης κρίσης κατά την άσκηση των καθηκόντων τους (βλ. και τη διάταξη του άρθρου 7 του ν. 2690/1990 (Α' 45), Κώδικας Διοικητικής Διαδικασίας), με την παράγραφο 2 της οποίας, προς διασφάλιση της αμεροληψίας των διοικητικών οργάνων προβλέπεται η αποχή αυτών από κάθε ενέργεια ή διαδικασία που συνιστά συμμετοχή σε λήψη απόφασης ή διατύπωση γνώμης ή πρότασης, εφόσον η ικανοποίηση προσωπικού τους συμφέροντος συνδέεται με την έκβαση της υπόθεσης).

Συνεπώς, σύμφωνα και με τη γενική αρχή της αμεροληψίας, η εγγύηση της αμεροληψίας την οποία πρέπει να παρέχει ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης κατά την άσκηση των καθηκόντων του ικανοποιείται με την επέκταση των κωλυμάτων και ασυμβιβάστων του άρθρου 117 του ν. 3852/2010, έτσι ώστε αυτά να ισχύουν ως κωλύματα (και ασυμβίβαστα) επιλογής στο ανωτέρω αξίωμα.

12. Με την εφαρμογή των κωλυμάτων (και ασυμβιβάστων) τα οποία ισχύουν για την εκλογή των περιφερειακών αρχών και για την επιλογή του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης, κατοχυρώνεται η σκοπούμενη από το νόμο λειτουργική και προσωπική

ανεξαρτησία του οργάνου αυτού, έτσι ώστε, η διάταξη του άρθρου 179 να μπορεί να επιτελέσει τον σκοπό για τον οποίο θεσπίστηκε.

13. Κατά συνέπεια, εν προκειμένω υφίσταται κενό νόμου, το οποίο έρχεται σε αντίθεση με την αρχή (ή το αίτημα) της πληρότητας της έννομης τάξης (βλ. Ι. Σπυριδάκη, Γενικές Αρχές, Τεύχος Α, Σάκκουλας, 1985, παρ. 278). Ενόψει, δε, της απόλυτης ομοιότητας της ρυθμισμένης (ρητή πρόβλεψη των κωλυμάτων και ασυμβιβάστων αναφορικά με το αξίωμα του Συμπαραστάτη του Δημότη και της Επιχείρησης) με την αρρυθμιστη (απουσία πρόβλεψης κωλυμάτων και ασυμβιβάστων αναφορικά με το αξίωμα του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης) περίπτωση, η πλήρωση του συγκεκριμένου κενού πρέπει να γίνει με αναλογική εφαρμογή της διάταξης του άρθρου 77 του ν. 3852/2010 και στην περίπτωση του άρθρου 179, έτσι ώστε το άρθρο 117 ν. 3852/2010 (κωλύματα εκλογιμότητας και ασυμβίβαστα των αιρετών οργάνων της Περιφέρειας) να τυγχάνει αναλογικής εφαρμογής και αναφορικά με τα κωλύματα και τα ασυμβίβαστα με το αξίωμα του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης.

14. Η ως άνω αναλογική εφαρμογή δεν προσκρούει στον κανόνα του στενά ερμηνευτέου, ως εισαγωγικών εξαιρετικό δίκαιο, διατάξεων των άρθρων 14 και 117 του νόμου αυτού. Τούτο διότι, η επιλογή του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι αποτελεί έκφραση του παθητικού πολιτικού δικαιώματος του εκλέγεσθαι, στην προστασία του οποίου αποσκοπεί η στενή ερμηνεία των ανωτέρω διατάξεων (σκέψεις 6 και 7), εφόσον (συνταγματικά κατοχυρωμένα) πολιτικά δικαιώματα είναι αυτά τα οποία θεμελιώνουν αξίωση για συμμετοχή στην άσκηση της κρατικής εξουσίας (Α. Μάνεσης, Συνταγματικά Δικαιώματα, α' ατομικές ελευθερίες, Σάκκουλας, Θεσσαλονίκη, 1982, σελ. 19). Ο Περιφερειακός Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης δεν ασκεί κρατική εξουσία, αλλά διαμεσολάβηση μεταξύ των ασκούντων εξουσία (σε τοπικό επίπεδο) δημοτικών και περιφερειακών αρχών και του τρίτου (δημότη/πολίτη) ή της επιχείρησης (σκέψη 9). Άλλωστε, με την εκλογή του περιφερειακού συμβουλίου (όργανο επιλογής του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης), για το οποίο τα κωλύματα εκλογιμότητας ταυτίζονται με τα κωλύματα εκλογιμότητας για το δημοτικό συμβούλιο, με άμεση, μυστική και καθολική ψηφοφορία, ικανοποιείται το πολιτικό δικαίωμα του εκλέγειν και του εκλέγεσθαι, βρίσκει δε την έκφρασή

της, σε τοπικό επίπεδο η λαϊκή κυριαρχία. Συνεπώς, δεν υφίσταται στην περίπτωση του αξιώματος του Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης συνταγματικό δικαίωμα, άξιο προστασίας μέσω της απαγόρευσης της αναλογικής εφαρμογής της διάταξης του άρθρου 117 του ν. 3852/2020, σε συνδυασμό με τη διάταξη του εδαφίου 4 της παραγράφου 1 του άρθρου 77 ν. 3852/2010.

15. Σύμφωνα με το ιστορικό το οποίο δίνεται, ο αναδειχθείς Συμπαραστάτης του Πολίτη και της Επιχείρησης στην Περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας, Γ.Τ. έχει την ιδιότητα του κυρίου μετόχου της Εταιρείας Περιορισμένης Ευθύνης, «Γ.Τ. ΕΠΕ». Η χρησιμοποιούμενη ορολογία δεν είναι ορθή, εφόσον το κεφάλαιο της ΕΠΕ είναι διηρημένο σε εταιρικά μερίδια, οι συμμετέχοντες είναι εταίροι και οι εκπροσωπούντες αυτήν, διαχειριστές, ενώ η ιδιότητα του μετόχου και του διευθύνοντος συμβούλου συναντάται στην ανώνυμη εταιρεία. Ωστόσο, ο νομικά εσφαλμένος αυτός χαρακτηρισμός, είναι αδιάφορος για την απάντηση επί του ερωτήματος, εφόσον κρίσιμο εν προκειμένω είναι το διδόμενο στοιχείο, ότι το ποσοστό συμμετοχής του Γ.Τ στην ανωτέρω κεφαλαιουχική εταιρεία είναι ανώτερο αυτού το οποίο τίθεται από το νόμο για την ύπαρξη του ασυμβίβαστου με το συγκεκριμένο αξίωμα, ήτοι του 5% του συνολικού εταιρικού κεφαλαίου, στοιχείο το οποίο σαφώς συνάγεται από την χρήση του όρου «κύριος μέτοχος».

16. Σκοπός της συμμετοχής φυσικού ή νομικού προσώπου σε διακηρύξεις διαγωνισμών του Δημοσίου, ΟΤΑ άκαι β' βαθμού, ν.π.δ.δ, κλπ είναι η ανάδειξη του συμμετέχοντα ως αναδόχου, και, ακολούθως η δημιουργία, αντίστοιχου με το αντικείμενο της διακήρυξης, συμβατικού δεσμού μεταξύ του αναδειχθέντα ως αναδόχου και του, κατά περίπτωση, αρμόδιου φορέα.

17. Υπό το πρίσμα αυτό, η (ενδεχόμενη) ανακήρυξη κεφαλαιουχικής εταιρείας ο γενικός διευθυντής, ο διευθύνων σύμβουλος, ο πρόεδρος, το μέλος διοικητικού συμβουλίου, ο διαχειριστής, ο μέτοχος και ο εταίρος της οποίας συμμετέχει στο συνολικό εταιρικό κεφάλαιο με ποσοστό άνω του 5%, κατέχει δε, και το αξίωμα του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης, σε ανάδοχο διαγωνισμού, στη διακήρυξη του οποίου προέβη η Περιφέρεια εντός της οποίας το πρόσωπο με οποιαδήποτε από τις ανωτέρω ιδιότητες έχει εκλεγεί στο συγκεκριμένο αξίωμα, ακολούθως, δε, η σύναψη σύμβασης προμήθειας, εκτέλεσης έργου, παροχής υπηρεσιών κλπ, μεταξύ της Περιφέρειας και της εταιρείας, δημιουργεί ασυμβίβαστο με το

αξίωμα του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης. Αναγκαία συνέπεια της δημιουργίας ασυμβιβάστου είναι η έκπτωση του Περιφερειακού Συμπαραστάτη από το αξίωμα.

Τα ανωτέρω ισχύουν, λόγω της ρητής διατύπωσης της περίπτωσης ζ) της παραγράφου 1 του άρθρου 117 ν. 3852/2010, και για διαγωνισμό στη διακήρυξη του οποίου προέβησαν τα νομικά πρόσωπα της οικείας Περιφέρειας ή τα νομικά πρόσωπα στα οποία αυτή συμμετέχει.

18. Σε κάθε περίπτωση, και ανεξάρτητα από τα ανωτέρω, κατά την ομόφωνη γνώμη του Τμήματος, κρίνεται σκόπιμο, κατόπιν νομοθετικής πρωτοβουλίας, να υπάρξει πλήρης και συνεκτική ρύθμιση των ανωτέρω ζητημάτων.

Απάντηση :

Με βάση όλα όσα ανωτέρω αναφέρθηκαν, στο ερώτημα που υποβλήθηκε, το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Τμήμα Ε'), γνωμοδοτεί, ομόφωνα, ως εξής:

19. Η σύναψη σύμβασης μεταξύ κεφαλαιουχικής εταιρείας και της Περιφέρειας, εντός της οποίας κατέχει το αξίωμα του Περιφερειακού Συμπαραστάτη του Πολίτη και της Επιχείρησης πρόσωπο, με ποσοστό συμμετοχής στο συνολικό εταιρικό κεφάλαιο ανώτερο του 5%, δημιουργεί ασυμβίβαστο με το αξίωμα αυτό.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 29. 9.2020

Η Πρόεδρος

Νίκη Μαριόλη

Αντιπρόεδρος ΝΣΚ

Η Εισηγήτρια

Χριστίνα Γιωτοπούλου

Πάρεδρος ΝΣΚ